2026/1704

13.7.2026.

# ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2026/1704

**od 10. srpnja 2026.**

**o potpori provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) o suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstava njegove isporuke nedržavnim akterima**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Europsko vijeće 12. prosinca 2003. donijelo je Strategiju EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje čije poglavlje III. sadržava popis mjera koje treba poduzeti unutar Unije i u trećim zemljama za suzbijanje takvog širenja.

(2) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda (UN) 28. travnja 2004. donijelo je Rezoluciju 1540 (2004) („RVSUN 1540 (2004)”), prvi međunarodni instrument kojim se na cjelovit i sveobuhvatan način pristupa pitanju oružja za masovno uništenje, sredstava njegove isporuke i s time povezanih materijala. RVSUN-om 1540 (2004) uspostavljene su obveze za sve države koje su za cilj imale to da se nedržavnim akterima spriječi dobivanje pristupa takvom oružju i materijalu povezanom s oružjem i da ih se odvrati od toga. Njome se također pozvalo države da odboru Vijeća sigurnosti, osnovanom RVSUN-om 1540 (2004) („Odbor 1540”), podnesu izvješće o koracima koje su poduzele ili namjeravaju poduzeti kako bi provele RVSUN 1540 (2004).

(3) Vijeće sigurnosti UN-a 27. travnja 2006. donijelo je Rezoluciju 1673 (2006) i odlučilo da bi Odbor 1540 trebao ulagati veće napore u promicanje potpune provedbe RVSUN-a 1540 (2004) putem programâ rada, informiranja javnosti, pomoći, dijaloga i suradnje. Također je pozvalo Odbor 1540 da s državama te međunarodnim, regionalnim i podregionalnim organizacijama istraži mogućnost razmjene iskustava i stečenih znanja te dostupnost programâ kojima bi se mogla olakšati provedba RVSUN-a 1540 (2004).

(4) Vijeće sigurnosti UN-a 20. travnja 2011. donijelo je Rezoluciju 1977 (2011) i odlučilo produljiti mandat Odbora 1540 za razdoblje od deset godina, do 25. travnja 2021. Također je odlučilo da Odbor 1540 treba: nastaviti ulagati veće napore u promicanje potpune provedbe RVSUN-a 1540 (2004) od strane svih država; aktivno se uključiti u povezivanje zahtjeva za pomoć s ponudama pomoći putem mjera kao što su posjeti na poziv predmetne države, obrasci pomoći, akcijski planovi ili druge informacije podnesene Odboru 1540; te prije prosinca 2016. provesti sveobuhvatno preispitivanje statusa provedbe RVSUN-a 1540 (2004).

(5) Vijeće sigurnosti UN-a 15. prosinca 2016. jednoglasno je donijelo Rezoluciju 2325 (2016) i time potvrdilo ishod sveobuhvatnog postupka preispitivanja RVSUN-a 1540 (2004) provedenog tijekom 2016. Pozvalo je sve države da ojačaju nacionalne mjere za provedbu RVSUN-a 1540 (2004) i pozvalo na veću pomoć u izgradnji kapaciteta država u tom pogledu, među ostalim dobrovoljnim doprinosima, te na veću suradnju među dionicima, civilnim društvom i akademskim krugovima.

(6) Vijeće sigurnosti UN-a 30. studenoga 2022. donijelo je Rezoluciju 2663 (2022) i odlučilo produljiti mandat Odbora 1540 za razdoblje od 10 godina, do 30. studenoga 2032.

(7) Potpora Unije za provedbu RVSUN-a 1540 (2004), koja se od 2006. usmjerava provedbom zajedničkih akcija Vijeća 2006/419/ZVSP ([1]) i 2008/368/ZVSP ([2]) te odluka Vijeća 2013/391/ZVSP ([3]), (ZVSP) 2017/809 ([4]) i (ZVSP) 2023/654 ([5]), doprinijela je znatnom smanjenju broja država koje ne podnose izvješća i broja država koje nisu dostavile dodatne informacije koje je zatražio Odbor 1540 nakon podnošenja nepotpunih izvješća. Međutim, s obzirom na to da i dalje postoji potreba za kontinuiranom potporom za provedbu RVSUN-a 1540 (2004), Unija bi trebala donijeti ovu Odluku, kojom će se doprinijeti provedbi te rezolucije.

(8) Ured UN-a za poslove razoružavanja (UNODA), koji je odgovoran za pružanje materijalne i logističke potpore Odboru 1540 i njegovoj Skupini stručnjaka, trebalo bi zadužiti za tehničku provedbu aktivnosti koje se trebaju obaviti na temelju ove Odluke.

(9) Ova Odluka vodi se načelom po kojem se na najbolji način iskorištavaju iskustva stečena prethodnim zajedničkim akcijama i odlukama Vijeća radi potpore provedbi RVSUN-a 1540 (2004). Njome se prednost daje posebnim potrebama koje su utvrdile države članice i zahtjevima iz država članica, među ostalim zahtjevima u pogledu kapaciteta, te se pruža pomoć i izgradnja kapaciteta putem prilagođenih pristupa koji se temelje na potražnji. Njome se potiče nacionalno i regionalno preuzimanje odgovornosti za podržane aktivnosti kako bi se osigurala dugoročna održivost i zadržavanje institucionalnih kapaciteta, kao i komplementarnost, koordinacija i sinergije među UNODA-e, Unije te relevantnih međunarodnih, regionalnih i podregionalnih aktera koji sudjeluju u potpori provedbi RVSUN-a 1540 (2004). Ova Odluka je usmjerena na aktivnosti koje su pokazale konkretne i mjerljive rezultate, posebno u jačanju nacionalne provedbe, poboljšanju mehanizama izvješćivanja i pomoći, podizanju razine svijesti relevantnih dionika i poticanju trajne predanosti provedbi RVSUN-a 1540 (2004). Ovom Odlukom poboljšat će se sposobnost reagiranja na prilike i izazove koje predstavljaju nove tehnologije, znanstveni napredak i razvoj rizika dvojne namjene, u kontekstu RVSUN-a 1540 (2004). Njome se također osigurava uključivanje rodne perspektive u projektne aktivnosti i promiče sudjelovanje i vodstvo žena u aktivnostima i dijalozima obuhvaćenima njezinim područjem primjene.

(10) Ova bi se Odluka trebala provoditi u skladu s Financijskim i administrativnim okvirnim sporazumom sklopljenim između Komisije i UN-a o upravljanju financijskim doprinosima Unije za programe ili projekte kojima upravlja UN,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

*Članak 1.*

Unija podupire sljedeće aktivnosti koje odgovaraju mjerama navedenima u Strategiji EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje:

(a) tematske radionice za izgradnju kapaciteta i tečajeve osposobljavanja za najviše pet zahtjeva za pomoć iz država;

(b) osposobljavanje za regionalne kontaktne točke;

([1]) Zajednička akcija Vijeća 2006/419/ZVSP od 12. lipnja 2006. o potpori provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) i u okviru provedbe Strategije EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje (SL L 165, 17.6.2006., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2006/419/oj).

([2]) Zajednička akcija Vijeća 2008/368/ZVSP od 14. svibnja 2008. kao potpora provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) i u okviru provedbe Strategije EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje (SL L 127, 15.5.2008., str. 78., ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/368/oj).

([3]) Odluka Vijeća 2013/391/ZVSP od 22. srpnja 2013. o potpori praktičnoj provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) o suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i načinima njegove isporuke (SL L 198, 23.7.2013., str. 40., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/391/oj).

([4]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/809 od 11. svibnja 2017. o potpori provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) o suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i načinima njegove isporuke (SL L 121, 12.5.2017., str. 39., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/809/oj).

([5]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/654 od 20. ožujka 2023. o potpori provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) o suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstava njegove isporuke (SL L 81, 21.3.2023., str. 29., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/654/oj).

(c) jedna simulacijska vježba ili jedna vježba za stolom;

(d) podrška za razvoj nacionalnih akcijskih planova i pružanje prilagođene potpore;

(e) stvaranje i širenje znanja.

Detaljan opis tih aktivnosti iz prvog stavka naveden je u Prilogu ovoj Odluci.

*Članak 2.*

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Tehnička provedba aktivnosti iz članka 1. povjerava se UNODA-i. UNODA tu zadaću obavlja pod odgovornošću Visokog predstavnika. Visoki predstavnik u tu svrhu sklapa potrebne aranžmane s UNODA-om.

*Članak 3.*

1. Financijski referentni iznos za provedbu aktivnosti iz članka 1. iznosi 1 999 934,66 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju iz referentnog iznosa navedenog u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.

3. Komisija nadzire pravilno upravljanje rashodima iz stavka 2. U tu svrhu ona sklapa potreban sporazum s UNODA-om. Tim sporazumom utvrđuje se da UNODA treba osigurati vidljivost doprinosa Unije, na način koji je razmjeran veličini tog doprinosa.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazum o financiranju iz stavka 3. u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom postupku i o datumu sklapanja tog sporazuma.

*Članak 4.*

Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih izvješća koje priprema UNODA. Ta su izvješća temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće. Komisija pruža informacije o financijskim aspektima aktivnosti iz članka 1.

*Članak 5.*

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseca nakon datuma sklapanja sporazuma iz članka 3. stavka 3. ili šest mjeseci nakon datuma njezina donošenja ako se taj sporazum dotad ne sklopi.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. srpnja 2026.

*Za Vijeće*

*Predsjednik*

S. HARRIS

*PRILOG*

**Projektni dokument**

**Doprinosi Europske unije za potporu provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) o suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstava njegove isporuke nedržavnim akterima**

1. **KONTEKST**

U skladu sa strategijom Europske unije (EU) protiv širenja oružja za masovno uništenje, donesenom 12. prosinca 2003., čiji je cilj promicanje uloge Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda i unapređivanje njegovih kapaciteta za pristupanje izazovima u pogledu širenja oružja, EU tijekom godina dosljedno podupire provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) i njegovih naknadnih rezolucija.

Od 2006. ta se potpora pruža u okviru uzastopnih zajedničkih akcija i odluka Vijeća EU-a, a provodi je Ured Ujedinjenih naroda za poslove razoružanja (UNODA). UNODA je ovlaštena pružati potporu Odboru Vijeća sigurnosti osnovanom na temelju Rezolucije 1540 („Odbor 1540”) i njegovoj Skupini stručnjaka te služi kao subjekt za provedbu programa kad je riječ o projektima koje financira EU za potporu rezoluciji.

UNODA ima središnju ulogu u promicanju i olakšavanju učinkovite provedbe Rezolucije 1540 na globalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. U skladu sa svojim zadaćama, među ostalim na temelju Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1977 (2011), UNODA je osigurala platforme za podizanje svijesti o Rezoluciji 1540, jačanje nacionalnih provedbenih kapaciteta te poticanje dijaloga i suradnje u tematskim i međusektorskim pitanjima. U bliskoj suradnji s Odborom 1540, državama članicama, međuvladinim organizacijama, specijaliziranim međunarodnim subjektima, regionalnim i podregionalnim organizacijama i civilnim društvom UNODA je postupno proširila i prilagodila svoju potporu kako bi se odgovorilo na posebne potrebe i prioritete zemalja i regija.

Znatan doprinos UNODA-e globalnim naporima za potporu provedbi Rezolucije 1540 vidljiv je i u velikom broju provedenih aktivnosti. U razdoblju od 2011. do 2025. UNODA je poduprla, organizirala ili suorganizirala više od 200 aktivnosti, što pokazuje njezinu ključnu ulogu u unapređenju provedbe i pomoći na globalnoj razini. Aktivnostima provedenima na temelju uzastopnih odluka Vijeća EU-a ostvareni su mjerljivi rezultati, među ostalim poboljšane stope izvješćivanja i ojačani nacionalni pravni i institucionalni okviri za provedbu Rezolucije 1540 i naknadnih rezolucija. Unatoč tom napretku u mnogim regijama i dalje postoje znatni nedostaci u provedbi. Mnoge države i dalje se suočavaju s izazovima povezanima s razvojem zakonodavnih i regulatornih okvira, međuagencijskom koordinacijom, tehničkim stručnim znanjem i ograničenim resursima.

Prioritetne regije utvrđene u prijedlogu, odnosno Afrika, Latinska Amerika i Karibi te Azija i Pacifik, i dalje zaostaju u učinkovitoj provedbi Rezolucije 1540. Kad je riječ o Africi, iako su rizici od širenja oružja i dalje znatni, a prijetnja koju predstavljaju terorističke skupine smatra se raširenijom nego u ostalim regijama, samo nešto više od trećine država navodi da su uspostavile ključne institucionalne i pravne mjere. Naime, od osam država članica koje nisu podnijele nacionalno izvješće u skladu s Rezolucijom 1540 njih sedam dolazi iz te regije. Predloženom odlukom stoga će se dati prednost tehničkoj pomoći i izgradnji kapaciteta koji se temelje na potražnji, što uključuje izradu zakonodavstva, koja je i dalje ključni prioritet, te će ih se proširiti. Kad je riječ o Latinskoj Americi i na Karibima, jako je bitno provesti Rezoluciju 1540, posebno s obzirom na brzo širenje transnacionalnog organiziranog kriminala i trajne nedostatke u sustavima kontrole izvoza. Otprilike polovina država članica izvijestila je da su donijele mjere, ali njihova je provedba i dalje neujednačena, uz fragmentirane zakonodavne instrumente i nedosljednu institucijsku koordinaciju. U predloženoj odluci prednost će se dati prilagođenoj pravnoj i tehničkoj pomoći, dopunjenoj pojačanom regionalnom suradnjom, kako bi se potaknuli izrada i operacionalizacija relevantnih zakona i propisa. Kad je riječ o Aziji i Pacifiku, nezakonita trgovina nereguliranom robom rizičnom za širenje oružja i njezino nezakonito financiranje i dalje su velik izazov za regionalnu sigurnost. Postoje mnoge provedbene mjere, ali su i dalje neujednačene, uz nedostatke u zakonodavnim okvirima, međuagencijskoj koordinaciji i razmjeni informacija. Predloženom odlukom ojačat će se zakonodavna pomoć i institucionalizirana izgradnja kapaciteta, među ostalim podupiranjem ispunjavanja obveza kontrole izvoza i provedbe na temelju Rezolucije 1540, kako bi se unaprijedilo učinkovito strateško upravljanje trgovinom.

Kontinuirana ograničenja resursa zajednički su međusektorski izazov u svim regijama, pri čemu se nacionalne kontaktne točke za provedbu Rezolucije 1540 često suočavaju s velikom fluktuacijom, ograničenim osposobljavanjem i suprotstavljenim prioritetima, što potvrđuje potrebu za kontinuiranom izgradnjom kapaciteta, ciljanom potporom resursima i pojačanom međunarodnom suradnjom. Za rješavanje tih izazova potreban je kontinuiran angažman kojim se jačaju institucijski kapaciteti i promiče nacionalno preuzimanje vodeće uloge kako bi se osigurala dugoročna održivost napora u provedbi.

Osim toga, promjene poput novih tehnologija i promjenjivi rizici u pogledu dvojne namjene dokaz su kontinuirane relevantnosti Rezolucije 1540 i potrebe za trajnom i prilagodljivom međunarodnom potporom. Projektom će se doprinijeti i aktualnim međunarodnim naporima usmjerenima na pripremu za sveobuhvatno preispitivanje statusa provedbe Rezolucije 1540 u 2027.

Trenutačni prijedlog predstavlja prelazak na izravnu pomoć državama članicama koja se temelji na potražnji i pruža na zahtjev, u skladu sa saznanjima koja su stečena kroz aktivnosti provedene u okviru prethodnih zajedničkih akcija i odluka Vijeća te sveobuhvatnim preispitivanjem Rezolucije 1540 koje je Odbor proveo 2022., što je ukazalo na potrebu za poboljšanjem sposobnosti reagiranja na zahtjeve za pomoć. Na temelju postignutog napretka i utvrđenih potreba ovim se prijedlogom nastoje dodatno ojačati regionalni kapaciteti i suradnja, uz istodobno promicanje međuregionalnih aktivnosti.

Kontinuirani angažman EU-a putem daljnje odluke Vijeća bit će ključan za konsolidaciju dosadašnjih postignuća, održavanje zamaha u provedbi i daljnje jačanje kapaciteta država članica dosljednom i dugoročnom potporom.

2. **OPĆI OKVIR**

Ovaj predloženi projekt temeljit će se na postignućima Odluke Vijeća (ZVSP) 2023/654 i prethodnih zajedničkih akcija i odluka Vijeća kojima se podupire provedba Rezolucije 1540, koju obavlja UNODA. Ako je to relevantno, posebne aktivnosti mogu se provoditi s drugim međunarodnim ili regionalnim organizacijama. Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESS) podupirala bi provedbu relevantnih aktivnosti u svojoj regiji na temelju predložene odluke Vijeća, pri čemu bi financijska sredstva za takve aktivnosti trebalo usmjeriti putem UNODA-e.

Provedba predložene odluke Vijeća EU-a vodit će se sljedećim načelima:

a) najbolje moguće iskorištavanje iskustva i saznanja stečenih prethodnim zajedničkim akcijama i odlukama Vijeća radi potpore učinkovitoj provedbi Rezolucije 1540;

b) davanje prednosti posebnim potrebama koje su utvrdile države članice i zahtjevima iz država članica u pogledu kapaciteta te pružanje pomoći i izgradnja kapaciteta putem prilagođenih pristupa koji se temelje na potražnji;

c) poticanje nacionalnog i regionalnog preuzimanja vodeće uloge za podržane aktivnosti kako bi se osigurala dugoročna održivost i zadržavanje institucionalnih kapaciteta;

d) osiguravanje komplementarnosti, koordinacije i sinergije između UNODA-e, EU-a i relevantnih međunarodnih, regionalnih i podregionalnih aktera koji sudjeluju u potpori provedbi Rezolucije 1540;

e) usmjeravanje na aktivnosti koje su pokazale konkretne i mjerljive rezultate, posebno u jačanju nacionalne provedbe, poboljšanju mehanizama izvješćivanja i pomoći, podizanju svijesti među relevantnim dionicima i poticanju trajne predanosti provedbi Rezolucije 1540;

f) poboljšavanje sposobnosti reagiranja na prilike i izazove koje predstavljaju nove tehnologije, znanstveni napredak i promjenjivi rizici u pogledu dvojne namjene, u kontekstu Rezolucije 1540; i

g) osiguravanje uključivanja rodne perspektive u projektne aktivnosti i promicanje sudjelovanja i vodstva žena u aktivnostima i dijalozima na temelju ove predložene Odluke Vijeća.

3. **CILJEVI**

Nadovezujući se na napredak postignut prethodnim odlukama Vijeća EU-a i na temelju sveobuhvatnog preispitivanja iz 2022., UNODA će ciljanim i koordiniranim mjerama usmjerenima na jačanje nacionalnih, podregionalnih i regionalnih napora i kapaciteta za provedbu nastaviti promicati učinkovitu i univerzalnu provedbu Rezolucije 1540 i njezinih naknadnih rezolucija. Te će mjere biti usmjerene na izgradnju nacionalnih kapaciteta, jačanje suradnje među nacionalnim kontaktnim točkama, olakšavanje tehničke i tematske pomoći kao odgovor na potrebe država te putem međunarodne suradnje i podizanje svijesti među relevantnim dionicima.

Kako je potvrđeno ishodima sveobuhvatnih preispitivanja od 2009., za jačanje provedbe Rezolucije 1540 potrebni su višegodišnji koordinirani napori prilagođeni regionalnom kontekstu i nacionalnim posebnostima. Programom će se izgraditi i održati zamah u provedbi aktivnosti u okviru prethodnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava EU-a primjenom višedimenzionalnog pristupa koji uključuje sljedeće:

**Opći cilj (očekivani učinak)**

U skladu s provedbom Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje, opći je cilj programa doprinijeti međunarodnom miru i sigurnosti podupiranjem država članica u potpunoj i učinkovitoj nacionalnoj provedbi Rezolucije 1540, koja je i dalje temeljni dio međunarodne strukture za nešireњe oružja.

Taj se cilj temelji na prethodnoj potpori EU-a pruženoj u okviru zajedničkih akcija 2006/419/ZVSP i 2008/368/ZVSP te odluka Vijeća 2013/391/ZVSP, (ZVSP) 2017/809 i (ZVSP) 2023/654.

**Specifični ciljevi**

a) Jačanje nacionalnih i regionalnih kapaciteta za provedbu Rezolucije 1540, među ostalim osposobljavanjem, izgradnjom kapaciteta, tehničkom pomoći i olakšavanjem zahtjeva i ponuda za pomoć;

b) jačanje kapaciteta, uloge i učinkovitosti nacionalnih kontaktnih točaka, uključujući bolju koordinaciju, suradnju i razmjenu informacija među državama s Odborom 1540 i među samim kontaktnim točkama, kako bi se podržala učinkovita provedba rezolucije;

c) podupiranje izrade, ažuriranja i praktične provedbe dobrovoljnih nacionalnih akcijskih planova za provedbu, na zahtjev država, te olakšavanje naknadnog pristupa prilagođenoj pomoći radi uklanjanja utvrđenih nedostataka i zadovoljavanja potreba;

d) promicanje podregionalne, regionalne i međunarodne suradnje i doprinos većoj sinergiji, usklađenosti i komplementarnosti u provedbi Rezolucije 1540;

e) podizanje svijesti relevantne publike, uključujući državna tijela, zastupnike u parlamentu, privatni sektor, akademsku zajednicu i civilno društvo, o obvezama i važnosti potpune provedbe Rezolucije 1540;

f) jačanje konstruktivnog sudjelovanja relevantnih publika, među ostalim žena, u međunarodnim, regionalnim i nacionalnim naporima u provedbi Rezolucije 1540.;

g) podržavanje praktične provedbe relevantnih preporuka iz sveobuhvatnih preispitivanja iz 2009., 2016. i 2022., kao i priprema za sveobuhvatno preispitivanje 2027. i provedbe njegova ishoda.

4. **OČEKIVANI REZULTATI**

**Ukupni očekivani rezultat:**

ojačana nacionalna provedba Rezolucije 1540 u državama članicama.

**Specifični rezultati:**

a) povećana svijest nacionalnih tijela i civilnog društva o važnosti potpune i učinkovite provedbe Rezolucije 1540;

b) poboljšani i ojačani nacionalni pravni, regulatorni i administrativni okviri povezani s Rezolucijom 1540;

c) ojačani institucijski i tehnički kapaciteti kontaktnih točaka i drugih relevantnih nacionalnih dionika te poboljšana međuagencijska koordinacija;

d) veća kvaliteta, podrobnost, dosljednost i pravodobnost nacionalnih izvješća, dobrovoljnih akcijskih planova i povezanih podnesaka Odboru 1540; i

e) pojačana koordinacija, komplementarnost i razmjena informacija među međunarodnim, regionalnim i podregionalnim partnerima.

5. **AKTIVNOSTI**

Na temelju saznanja stečenih u aktualnom ciklusu dodjele bespovratnih sredstava ovaj je projekt usmjeren na ciljane nacionalne i podregionalne aktivnosti, kao što su simulacijske vježbe, umjesto na velika regionalna događanja za podizanje svijesti. Tim se pristupom omogućuje praktičnija i usmjerenija potpora kao odgovor na posebne zahtjeve država članica. Osposobljavanje regionalnih kontaktnih točaka nastavit će se provoditi kako bi se olakšala koordinacija i razmjena znanja.

I. **Povećani kapaciteti državnih službenika za ispunjavanje obveza iz Rezolucije 1540**

**Aktivnost 1.A: tematske radionice i osposobljavanja za izgradnju kapaciteta**

Tematske radionice i osposobljavanja za izgradnju kapaciteta organizirat će se kao odgovor na najviše pet zahtjeva za pomoć iz država, pri čemu će se prednost dati zemljama u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji, Latinskoj Americi i na području Kariba. Tim će se aktivnostima dopuniti funkcija dodjele pomoći koju ima Odbor 1540 i poduprijeti države u poduzimanju praktičnih i ciljanih koraka za jačanje nacionalne provedbe Rezolucije 1540. Navedenim radionicama i osposobljavanjima ojačat će se kapaciteti državnih službenika i međuagencijska koordinacija, što će doprinijeti učinkovitijoj nacionalnoj provedbi. Međunarodne i regionalne organizacije, kao i stručnjaci za određena područja, mogu biti pozvani da održe osposobljavanje, predstave zakonodavne alate i informiraju o relevantnim programima pomoći.

Ovisno o nacionalnim potrebama i kontekstima, cilj radionica može biti:

— podizanje svijesti o Rezoluciji 1540 i njezinim naknadnim rezolucijama,

— preispitivanje nacionalnih pravnih i regulatornih okvira i provedbenih mjera kako bi se utvrdili nedostaci i prioritetne mjere,

— utvrđivanje uključenih nacionalnih tijela i pojašnjenje uloga i odgovornosti,

— pružanje prilagođene tehničke pomoći za potporu održivoj izgradnji nacionalnih kapaciteta; i

— odgovaranje na nove izazove i prilike, uključujući one povezane s tehnološkim razvojem, rizicima u pogledu dvojne namjene i nematerijalnim prijenosima tehnologije, prema potrebi.

**Aktivnost 1.B: osposobljavanje regionalnih kontaktnih točaka**

Kontaktne točke djeluju kao poveznica između Odbora i nacionalnih tijela te imaju ulogu nacionalnih koordinatora za pitanja povezana s Rezolucijom. Ciljani programi osposobljavanja za kontaktne točke za Rezoluciju 1540 stoga su ključan doprinos boljem razumijevanju te rezolucije, obveza koje nosi za države članice, kao i izazova u provedbi te kapaciteta potrebnih za njihovo rješavanje. U međuvremenu, s obzirom na učestalost rotacija kontaktnih točaka te promjenjivo operativno okruženje u vezi s provedbom Rezolucije 1540, osposobljavanje kontaktnih točaka treba provoditi redovito i kontinuirano. Potpora će se pružiti za četiri regionalna tečaja osposobljavanja za nacionalne kontaktne točke koje imenuju države. Osposobljavanjem će se poboljšati znanje kontaktnih točaka o Rezoluciji 1540 i naknadnim rezolucijama, pojasniti odgovornosti država, kao i dostupne mogućnosti za pomoć te ojačati razmjena informacija i suradnja među kontaktnim točkama te između Odbora 1540 i kontaktnih točaka.

**Aktivnost 1.C: simulacijske vježbe**

Provest će se dvije vježbe za stolom (TTX-ovi) ili simulacijske vježbe kako bi se državama sudionicama pružilo praktično osposobljavanje na temelju scenarija povezano s provedbom Rezolucije 1540. Tim će se vježbama poduprijeti praktična primjena i validacija nacionalnih okvira, međuagencijska koordinacija i postupci donošenja odluka.

Simulacijske vježbe mogu biti usmjerene na scenarije koji uključuju rizike povezane sa širenjem nuklearnog, kemijskog ili biološkog materijala te se njima može dobiti uvid u nezakonite aktivnosti nabave i aktere, prekogranične prijenose ili izazove u kontroli izvoza, ovisno o nacionalnim i regionalnim prioritetima. Tim će se vježbama ojačati operativna spremnost i produbiti saznanja stečena kroz aktivnosti izgradnje kapaciteta i osposobljavanja.

II. **Bolje mogućnosti za države članice kojima je potrebna pomoć da na odgovarajući način zadovolje svoje potrebe**

**Aktivnost 2.: podrška izradi nacionalnih akcijskih planova i pružanje prilagođene potpore**

Dobrovoljni nacionalni akcijski planovi važan su alat za potporu provedbi Rezolucije 1540. Tim se planovima pomaže državama u evaluaciji nedostataka, davanju prednosti provedbenim mjerama, popisivanju nacionalnih dionika i procjeni nužnih resursa i potreba za pomoći. Primjenom prilagođenog i postupnog pristupa najmanje dvije države dobit će potporu, na zahtjev, u izradi ili ažuriranju dobrovoljnih nacionalnih akcijskih planova, uključujući utvrđivanje i mapiranje potreba za pomoći. Ta će potpora uključivati davanje prednosti provedbenim mjerama, utvrđivanje nužnih resursa i izradu ili specificiranje zahtjeva za pomoć. Ako je to relevantno, potpora će uključivati i analizu postojećih nacionalnih pravnih okvira kako bi se utvrdili nedostaci koji bi se mogli ukloniti novim ili dodatnim zakonodavstvom ili propisima radi ispunjavanja obveza iz Rezolucije 1540. Osim toga, nakon predviđene izrade i ažuriranja svih nacionalnih akcijskih planova predviđena je kontinuirana potpora kako bi se osiguralo da se planovi provode na konkretan i održiv način.

Tom će se aktivnošću državama pružiti potpora u izradi dobrovoljnih nacionalnih akcijskih planova s jasnim ciljevima, rokovima i koordiniranim naporima, čime će se olakšati učinkovita partnerstva između država i pružatelja pomoći za sveobuhvatnu provedbu Rezolucije 1540.

III. **Podizanje svijesti nacionalnih tijela, relevantne publike i civilnog društva o važnosti potpune provedbe Rezolucije 1540**

**Aktivnost 3.: stvaranje i širenje znanja**

Navedena aktivnost rezultirat će dvama proizvodima s ciljem stvaranja znanja, uključujući publikacije, kako bi se istražila ključna pitanja povezana s provedbom Rezolucije 1540. U njima će se nastojati prikupiti iskustva i učinkovite prakse, pružiti uvid u nove trendove i izazove te poduprijeti informirana strategija i razvoj politika. Navedenom će se aktivnosti poboljšati znanje relevantnih dionika o pitanjima u vezi s potpunom i učinkovitom provedbom obveza u okviru Rezolucije 1540 i doprinijeti radu Odbora 1540 u relevantnim područjima. Teme proizvoda koji stvaraju znanje temeljit će se na promatranju trendova, nedostataka i potreba u provedbi, uključujući one utvrđene u sveobuhvatnom preispitivanju 2022. i one koje treba utvrditi u sveobuhvatnom preispitivanju 2027.

6. **KOORDINACIJSKI MEHANIZAM I ULOGE**

UNODA će djelovati kao provedbeni subjekt i povezat će se s Odborom 1540 i njegovom Skupinom stručnjaka za organizaciju programskih aktivnosti. UNODA će kao provedbeni subjekt održavati blisku komunikaciju s donatorom, sazivati koordinacijske sastanke, pripremati redovita opisna i financijska izvješća te pružati političku i organizacijsku potporu partnerskim subjektima. Sva sredstva projekta isplatit će se i njima će se upravljati u skladu s pravilima i propisima Ujedinjenih naroda.

Rezolucijom 1977 (2011) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda pozvalo je Odbor 1540 da hitno nastavi aktivno surađivati s državama i relevantnim međunarodnim, regionalnim i podregionalnim organizacijama radi promicanja razmjene iskustava, stečenih saznanja i učinkovitih praksi u područjima obuhvaćenima Rezolucijom 1540. U tom kontekstu regionalni koordinatori UNODA-e za Rezoluciju 1540 u Addis Abebi i Bangkoku nastavljaju pružati snažnu potporu provedbi Rezolucije 1540 u afričkim i azijsko-pacifičkim regijama kako bi se spriječili rizici od širenja oružja za masovno uništenje.

UNODA, među ostalim putem svojih regionalnih centara, također održava snažna partnerstva s međunarodnim i regionalnim organizacijama kako bi osigurala da države članice kojima je potrebna pomoć dobiju odgovarajuću potporu u provedbi te rezolucije. UNODA će nastaviti surađivati s OESS-om, koji će primiti ciljana financijska sredstva za provedbu posebnih aktivnosti u svojim državama sudionicama, u skladu sa svojim mandatom, zemljopisnim dosegom i tehničkim stručnim znanjem. Ta će se suradnja temeljiti na snažnoj regionalnoj prisutnosti OESS-a i postojanom partnerstvu s nacionalnim tijelima, dok će opća koordinacija projekata, nadzor i izvješćivanje ostati u nadležnosti UNODA-e.

UNODA će osigurati usklađenost i komplementarnost aktivnosti koje izravno provodi i aktivnosti koje provodi OESS redovitom koordinacijom i razmjenom informacija. UNODA će objediniti informacije primljene od OESS-a u općem izvješćivanju o programu, uključujući godišnja financijska i opisna izvješća koja se podnose donatoru. Ta će se službena izvješća, prema potrebi, dopuniti neslužbenim ažuriranjima između dvaju subjekata putem e-pošte, konferencijskih poziva i *ad hoc* koordinacijskih sastanaka. Tim poboljšanim regionalnim pristupom provedbi UNODA-i će se omogućiti da osigura zajedničke napore i maksimalno poveća mogućnosti za sinergiju.

UNODA će se također povezati i koordinirati s provedbenim subjektima drugih relevantnih programa i projekata koji se financiraju sredstvima Europske unije, posebno s inicijativom za centre izvrsnosti EU-a u području KBRN-a i programom P2P za kontrolu izvoza, kao i projekata koji se provode na temelju sljedećih odluka Vijeća:

— Odluke Vijeća (ZVSP) 2025/494 od 11. ožujka 2025. o potpori Konvenciji o biološkom i toksičnom oružju, njezinu programu između zasjedanja i pripremama za njezinu Desetu revizijsku konferenciju,

— Odluke Vijeća (ZVSP) 2023/2705 od 30. studenoga 2023. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2019/1296 o potpori jačanju biološke sigurnosti i zaštite u Ukrajini u skladu s provedbom Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) o suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstvima njegove isporuke,

— Odluke Vijeća (ZVSP) 2024/645 od 19. veljače 2024. o potpori jačanju biološke sigurnosti i zaštite u Latinskoj Americi u skladu s provedbom Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) o suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstvima njegove isporuke.

7. **OSOBLJE**

Za provedbu ove predložene Odluke Vijeća bit će potrebna prisutnost namjenskog osoblja kako bi se osigurala djelotvorna, pravodobna i koordinirana provedba svih aktivnosti. Stoga su predviđene sljedeće uloge:

— **jedan službenik za politička pitanja u sjedištu UN-a:**

Odjel za potporu Odboru 1540 u okviru Odsjeka UNODA-e za oružje za masovno uništenje imat će vodeću ulogu u provedbi programa. Službenik za politička pitanja u Odjelu pružat će potporu za cjelokupno upravljanje programom i njegov nadzor, uključujući provedbu relevantnih aktivnosti, koordinaciju s OESS-om za provedbu posebnih aktivnosti, praćenje i evaluaciju projekata, pripremu izvješća za donatore i redovitu komunikaciju s donatorom,

— **jedan regionalni koordinator u Addis Abebi u Etiopiji:**

Regionalni koordinator bit će odgovoran za daljnje poticanje političke volje, podizanje svijesti i izgradnju kapaciteta u afričkim državama kako bi se poboljšala provedba Rezolucije 1540, među ostalim utvrđivanjem i uklanjanjem preostalih nedostataka u provedbi na nacionalnoj razini. Koordinator će nastaviti osiguravati namjenske kapacitete za informiranje i angažman u Africi u vezi s Rezolucijom 1540 te pružati primarnu potporu u realizaciji nacionalnih i regionalnih aktivnosti usmjerenih na jačanje provedbe Rezolucije 1540 u toj regiji.

8. **TRAJANJE**

Ukupno procijenjeno trajanje provedbe projekata iznosit će 36 mjeseci.

9. **VIDLJIVOST EU-a**

UNODA će poduzeti sve odgovarajuće mjere za promidžbu financijske potpore EU-a aktivnostima koje se provode u okviru predložene odluke Vijeća, čime će se osigurati potpuna vidljivost doprinosa EU-a i svijest o njemu. Te će se mjere provoditi u skladu s Komisijinim Priručnikom za komunikacije i vidljivost za vanjske aktivnosti EU-a, koji je utvrdila i objavila Europska komisija. U tu će svrhu UNODA istaknuti ulogu EU-a primjerenim brendiranjem i informiranjem, osiguravanjem transparentnosti djelovanja i podizanjem svijesti o ciljevima ove Odluke, kao i o potpori EU-a i postignutim rezultatima. U svim materijalima proizvedenima u kontekstu provedbe aktivnosti na temelju ove Odluke bit će istaknuta zastava EU-a u skladu sa smjernicama EU-a za ispravnu uporabu i reprodukciju zastave.

10. **KORISNICI**

Korisnici programa bit će države članice Ujedinjenih naroda.

UNODA će nastojati potaknuti države korisnice da na smislen način uključe žene u sve faze projekta.